

КАРПАТИ:
*людина, етнос,
цивілізація*

THE CARPATHIANS:
populace, ethnos, civilization

**НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ
З ПРОБЛЕМ КАРПАТОЗНАВСТВА**

5'2014

Івано-Франківськ

УДК 94(292.451/.454)
ББК 63.3

**Івано-Франківська обласна рада
Івано-Франківська обласна державна адміністрація
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Інститут історії, етнології і археології Карпат**

Карпати: людина, етнос, цивілізація. – Івано-Франківськ : Плай, 2014. – Вип. 5. – 311 с.

The Carpathians: populace, ethnos, civilization. – Ivano-Frankivsk : Play, 2014. – Vol. 5. – 311 p.

Головний редактор
Відповідальний редактор

Микола Кугутяк (м. Івано-Франківськ)
Ірина Солонець (м. Івано-Франківськ)

Редакційна рада:

Володимир Баран (м. Київ)
Володимир Грабовецький (м. Івано-Франківськ)
Олег Жерноклеєв (м. Івано-Франківськ)
Дмитро Степовик (м. Київ)
Роман Кирчів (м. Львів)
Георгій Кожолянко (м. Чернівці)
Степан Макарчук (м. Львів)
Василь Марчук (м. Івано-Франківськ)
Антоанета Олтяну (м. Бухарест, Румунія)
Степан Павлюк (м. Львів)
Михайло Паньків (м. Івано-Франківськ)
Борис Савчук (м. Івано-Франківськ)
Ганна Скрипник (м. Київ)
Петро Сіреджук (м. Івано-Франківськ)
Богдан Томенчук (м. Івано-Франківськ)
Петро Федорчак (м. Івано-Франківськ)

*Рекомендовано до друку вченою радою
навчально-наукового Інституту історії, етнології і археології Карпат
(протокол № 1 від 03.09.2014 р.)*

*Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
(серія КВ № 15084-3656Р від 7 квітня 2009 р.)*

Адреса редакційної колегії:

76025, м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57, ауд. 713
Інститут історії, етнології і археології Карпат
Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, тел.: 59-61-87

**СТОРІНКИ ЖУРНАЛУ ВІДКРИТІ ДЛЯ ДИСКУСІЙНИХ МАТЕРІАЛІВ,
А ТОМУ ЇХ ЗМІСТ НЕ ОБОВ'ЯЗКОВО ВІДОБРАЖАЄ ПОГЛЯДИ
РЕДАКЦІЙНОЇ РАДИ**

**МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
“ХРИСТІЯНСТВО В КАРПАТАХ:
ДО 1025-РІЧЧЯ ХРЕЩЕННЯ
УКРАЇНИ-РУСИ”
(3–4 жовтня 2013 р.)**

ЗМІСТ

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ “ХРИСТІЯНСТВО В КАРПАТАХ: ДО 1025-РІЧЧЯ ХРЕЩЕННЯ УКРАЇНИ-РУСИ”

(3–4 жовтня 2013 р.)

MATERIALS OF NATIONWIDE SCIENTIFIC CONFERENCE “CHRISTIANITY IN THE CARPATHIANS: TO 1025th ANNIVERSARY OF CHRISTEN BY UKRAININE-RUS”

(3–4 October 2013 year)

- Микола Кугутяк* (м. Івано-Франківськ, Україна)
Середньовічні й новочасні монастирі Карпато-Дністровського регіону: основні проблеми досліджень..... 6
Mykola Kuhutyak (Ivano-Frankivsk, Ukraine)
The new times and medieval monasteries of Carpatho-Dnistrovskyi area: main problems of researches
- Філіпчук Галина* (м. Львів, Україна)
Місце культового центру останньої чверті I тис. н. е. в структурі Пліснеського археологічного комплексу..... 16
Galyna Fylypchuk (Lviv, Ukraine)
The place of the cult center of last quarter of the first millennium BC in the structure of Plisnesk archaeological complex
- Віталій Нагірний* (м. Краків, Республіка Польща)
Як виглядав костел св. Антонія Падуанського в Чернелиці в 1921 році? 22
Vitaliy Nagornoy (Krakow, Poland)
Church of St. Anthony of Padua like looked in Chernelytsya in 1921?
- Тарас Маланюк* (м. Івано-Франківськ, Україна)
Сакральна архітектура м. Івано-Франківськ: стан і перспективи використання..... 31
Taras Malanyuk (Ivano-Frankivsk, Ukraine)
The Sacral Architecture of Ivano-Frankivsk: the State and Perspectives of Use
- Богдан Боднарюк* (м. Чернівці, Україна)
Проблеми християнізації Карпатської Русі в контексті місіонерської практики Візантії, Римської курії та Першого Болгарського царства (кінець IX – початок XI ст.)... 40
Bogdan Bodnaryuk (Chernovtsi, Ukraine)
The problem of Christianization Carpathian Rus in the context of missionary practice of the Byzantine Empire, the Roman Curia and the First Bulgarian Empire (at the end IX – arly age XI)
- Святослав Кияк* (м. Івано-Франківськ, Україна)
Історичні витоки українського християнства до хрещення Русі-України..... 56
Sviatoslav Kyiak (Ivano-Frankivsk, Ukraine)
Historical origins of Ukrainian Christianity to the baptism of Rus'-Ukraine

<i>Богдан Томенчук</i> (м. Івано-Франківськ, Україна) Християнізація Галицької землі й ранні державотворчі процеси в Карпатському регіоні.....	67
<i>Bogdan Tomenchuk</i> (Ivano-Frankivsk, Ukraine) Christianisation of the Galician land and early state created processes in the Carpathian region	
<i>Олег Жерноклеєв</i> (м. Івано-Франківськ, Україна) Третій чин у підпіллі: організації мирян-греко-католиків на Прикарпатті в 70–80-х роках ХХ ст.	75
<i>Oleg Zhernokleyev</i> (Ivano-Frankivsk, Ukraine) Third Order in the underground: Greek Catholic lay organizations in the Precarpathian region, 1970s–1980s.	
<i>Петро Сіреджук</i> (м. Івано-Франківськ, Україна) Церковна мережа Галицької землі в XIV–XVIII ст. (спроба реконструкції).....	86
<i>Petro Siredzhuk</i> (Ivano-Frankivsk, Ukraine) The Church Net in Galicia in XIV–XVIII centuries	
<i>Олег Єгрешій</i> (м. Івано-Франківськ, Україна) “Сакральні архетипи”: спроба традиціоналістського погляду на історичну ретроспективу.....	134
<i>Oleg Egreshiy</i> (Ivano-Frankivsk, Ukraine) “Sacred archetypes”: the attempt of traditional view on the historical retrospective	
<i>Святослав Кияк, Ігор Коваль, Олена Білик</i> (м. Івано-Франківськ, Україна) Церковно-релігійні та культурні зв’язки княжого Галича й Великого Новгороду в XII–XIII ст.	146
<i>Svjatoslav Kujak, Igor Koval, Olena Biluk</i> (Ivano-Frankivsk, Ukraine) The Church and religious and cultural ties Halych prince and Great Novgorod in the twelfth and thirteenth century	
<i>Лілія Борисевич, Мечислав Фіглецький</i> (м. Івано-Франківськ, Україна) Перші громади УГКЦ у буковинських Карпатах та їхня культурно-освітня діяльність	
<i>Lilija Borusevich, Mechislav Figlevskij</i> (Ivano-Frankivsk, Ukraine).....	154
The first community of Church in the Carpathian Mountains and their cultural and educational activities	
<i>Beata Lorens</i> (Rzeszow, RP) Monastery bazyliańskie w ziemi halickiej zlikwidowane w trzeciej ćwierci XVIII wieku w świetle inwentarzy z lat 1763–1764.....	166
<i>Beata Lorens</i> (Rzeszow, Poland) Basilian monastery in the ground Halicz liquidated in the third quarter of the eighteenth century in the light of inventories from the years 1763–1764	
<i>Світлана Боян-Гладка</i> (м. Івано-Франківськ, Україна) Елементи синкретизму в календарній обрядовості бойків.....	178
<i>Svitlana Boyan-Gladka</i> (Ivano-Frankivsk, Ukraine) Elements syncretism in calendar rites Boyks	
<i>Любов Генік, Василь Яковичин</i> (м. Івано-Франківськ, Україна) До витоків міжконфесійного порозуміння хазар, караїмів і слов’ян на українських землях доби Київської та Галицько-Волинської держав.....	187

<i>Lubov Genyk, Vasilii Yakovishyn</i> (Ivano-Frankivsk, Ukraine) To the source of inter-religious understanding Khazars, the Karaites and of the Slavs in the Ukrainian lands of period of Kiev and Galicia-Volyn states	
<i>Олександр Коломийчук</i> (м. Івано-Франківськ, Україна) Народні традиції християнського посту в осінньо-зимовому календарі бойків.....	202
<i>Oleksandr Kolomyjchuk</i> (Ivano-Frankivsk, Ukraine) National traditions of Christian fast in the autumn-winter calendar of Boyks'	
<i>Михайло Сигидин, Андрій Петраш</i> (м. Івано-Франківськ, Україна) Українська церква в період "Руїни".....	210
<i>Mykhaylo Sigidin, Andriy Petrash</i> (Ivano-Frankivsk, Ukraine) Ukrainian Church in period of "Ruin".	
<i>Сергій Дубчак</i> (м. Івано-Франківськ, Україна) Дискусійні проблеми християнізації вандалів.....	217
<i>Sergij Dubchak</i> (Ivano-Frankivsk, Ukraine) Discussion problems Christianizations of Vandals	
<i>Степан Кобута</i> (м. Івано-Франківськ, Україна) Форми й методи протидії відродженню УГКЦ комуністичною владою в 1987–1989 рр. (на прикладі Івано-Франківської області).....	224
<i>Kobuta Stepan</i> (Ivano-Frankivsk, Ukraine) Forms and methods of the communist authority counteractions against the UGCCN revival in 1987–1989 (on the Ivano-Frankivsk region example)	
<i>Олена Гайдукевич</i> (м. Івано-Франківськ, Україна) Туристична та природоохоронна діяльність Греко-католицької церкви (1930–1939 рр.).....	230
<i>Olena Haidukevych</i> (Ivano-Frankivsk, Ukraine) Tourism and environmental activity of Greek-Catholic Church (1930–1939 years)	
<i>Андрій Королько</i> (м. Івано-Франківськ, Україна) Культові пам'ятки Галичини, Буковини й Молдавії в історико-краєзнавчих дослідженнях Антонія Петрушевича.....	238
<i>Andrii Korol'ko</i> (Ivano-Frankivsk, Ukraine) The Religious memories of Galicia, Bukovina and Moldova in local history research by Anthony Petrushevych	
<i>Микола Кугутяк, Михайло Паньків</i> (м. Івано-Франківськ, Україна) Топоніми як джерело до вивчення сакральних пам'яток Прикарпаття.....	247
<i>Mykola Kuhutyak, Mykhailo Pankiv</i> (Ivano-Frankivsk, Ukraine) The toponims as a source to study of sacral monuments of Prykarpattja	
<i>Ігор Любчик</i> (м. Івано-Франківськ, Україна) Декілька штрихів з історії церкви й монастиря в с. Липівка Тисменицького району.....	258
<i>Igor Lubchik</i> (Ivano-Frankivsk, Ukraine) A few strokes of the history of the church and monastery in the village. Lypivka of Tysmenytsia district	

<i>Андрій Міщук, Мар'яна Міщук</i> (м. Івано-Франківськ, Україна) Християнська проблематика у творчому доробку Юліана Целевича.....	263
<i>Andriy Mishchuk, Marjana Mishchuk</i> (Ivano-Frankovsk, Ukraine) The Christian problems on the artistic heritage of Julian Tselevycha	
<i>Надія Руско</i> (м. Чернівці, Україна) Галицькі ікони кінця XIX – початку XX століть як мистецька, духовна та культурна спадщина українського народу.....	271
<i>Nadija Rusko</i> (Chernivtsi, Ukraine) The icon of Galician late nineteenth – early twentieth century as an artistic, spiritual and cultural heritage of the Ukrainian people	
<i>Віолетта Блощинська</i> (м. Івано-Франківськ, Україна) Культ карпатської магії як феномен гуцульської культури.....	277
<i>Violetta Bloschunska</i> (Ivano-Frankivsk, Ukraine) The cult of Carpathion magic as the phenomenon of Hutsul culture	
<i>Лілія Бурачок</i> (м. Івано-Франківськ, Україна) Католицько-консервативні погляди Осипа Назарука.....	294
<i>Lilii Burachok</i> (Ivano-Frankivsk, Ukraine) Catholic-conservative views Osip Nazaruk	
<i>Олександр Кожолянко</i> (м. Чернівці, Україна) Різдво та Новий рік у дослідженнях Юрія Федьковича.....	301
<i>Oleksandr Kogolianko</i> (Chernivtsi, Ukraine) Christmas and New Year in the study handicrafts Yuryi Fedkovich	
<i>Любов Зеліско</i> (м. Івано-Франківськ, Україна) Омелян Ковч: життя й духовний подвиг.....	308
<i>Lubov Zelisko</i> (Ivano-Frankivsk, Ukraine) Omelian Kovtch: life and spritucel action	
<i>Георгій Кожолянко</i> (м. Чернівці, Україна) Сім'я й сімейні відносини на Гуцульщині: етнологічний аналіз.....	313
<i>George Kojolianko</i> (Chernovtsi, Ukraine) Family and Family Relations in Hutsulia: Ethnological Analysis	
<i>Марія Новосад</i> (м. Івано-Франківськ, Україна) Народна творчість як унікальне явище Гуцульщини.....	320
<i>Maria Novosad</i> (Ivano-Frankivsk, Ukraine) The folk art as a unique phenomenon of Gutsulschina	
АВТОРИ	324